

Lundens jubilæum. For 125 år siden IV:

For 125 år siden:

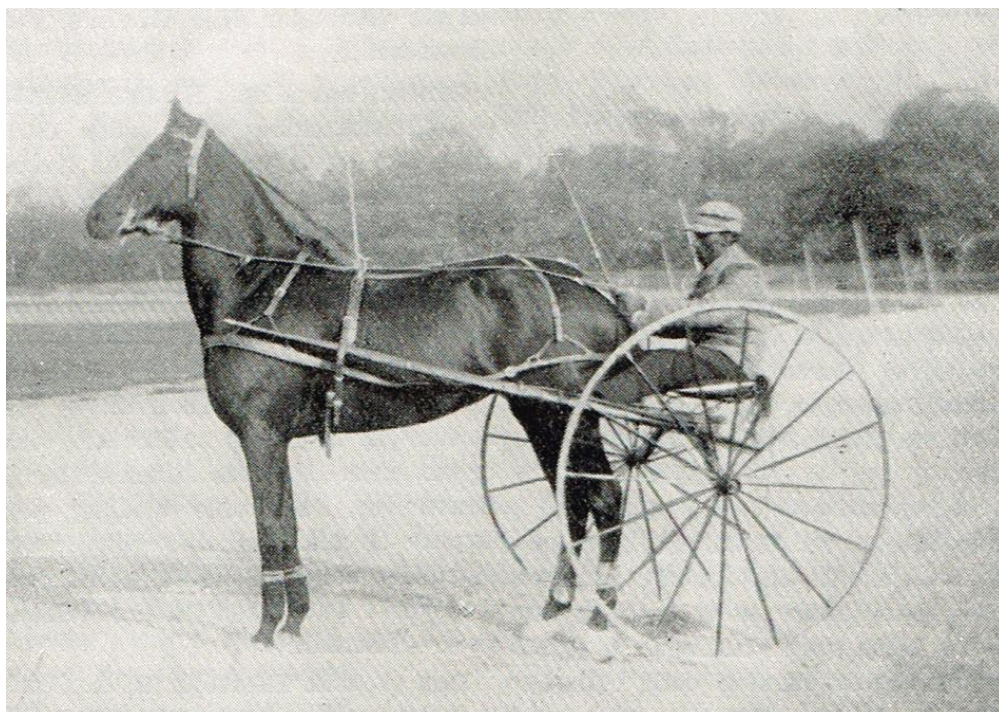
Det hjemlige holds 'løvinde' Kate S.

– den første direkte import fra Amerika efter 18 døgn på Atlanten

Af Lars Donatzky

Man vidste selvfølgelig godt allerede ved Lyngbyvejens start i 1885, at amerikanerne gennem mere end halvtreds år havde avlet målbevidst og succesrigt på de hurtigste individer, og da Charlottenlund Travbane startede i maj 1891, kunne Maud S. - verdensrekorden 2:08 $\frac{3}{4}$ på den engelske mil omregnes til kilometertid 1:20,0. Man var så langt foran, at det varede 44 år, før den dansk registrerede, men i USA-fødte Star McElwyn kom under 1:20 på dansk bane.

Der havde også været ganske få amerikanere på Lyngbyvejen, f.eks. Rasmus Nielsen dygtige Compton Chief, men enten var de gæster, eller også var de importeret over Hamborg eller Kristiania (Oslo). Derfor var det lidt af et særsyn, da Kate S. som den første traver gik i land i København på Larsens Plads i starten af september 1890. Hun kom nemlig direkte fra New York efter at have 'stået op i samfulde 18 døgn på rejsen'. Hun blev beundret straks ved ankomsten: 'ædelt præg, storartet benbygning og muskulatur, smuk brun farve, anseelig størrelse på 11 kvarter baandmaal', senere målt til 1,67 meter i stangmål. Afstamningen blev også berømmet. På fadersiden var Hambletonian 10 tipoldefar, på modersiden kom berømmelsen fra fuldblodshingsten Lexington, suveræne amerikansk fulblods-avlschampion fra 1861 og seksten år derefter, en rekord, der vistnok ikke er slået den dag i dag.

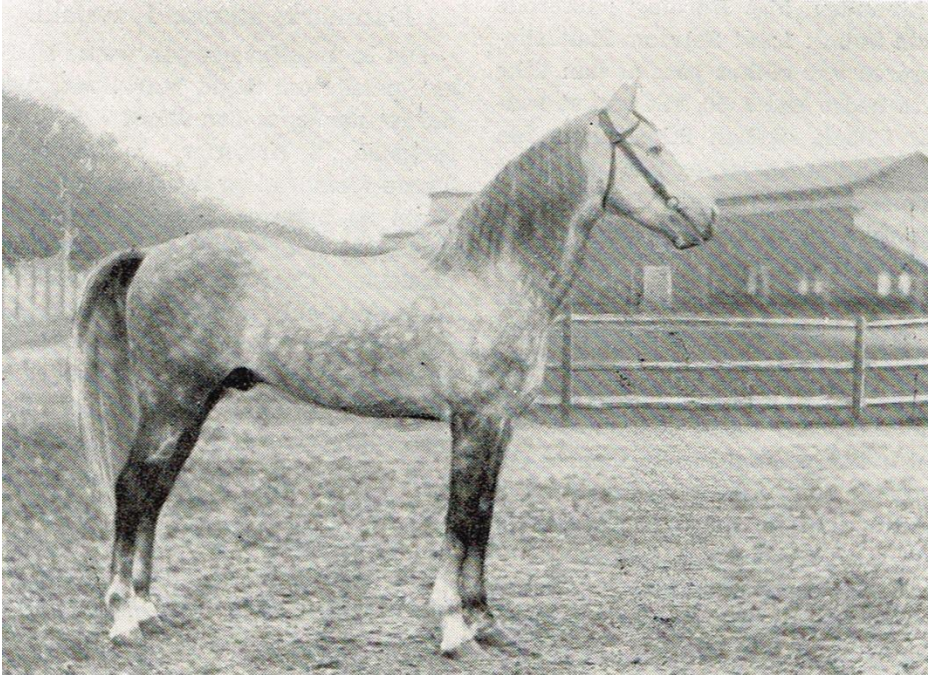

Kate S. med træner Alfred Johnstone

Lundens jubilæum. For 125 år siden IV:

Norge - Danmarks Titanic

Kate S., der var født den 17. april 1888 i Ohio, blev indført af grosserer Hans Chr. 'Silkowitz' Hansen, og at det ikke bare var benovelse over 'amerikaneren', der udløste den flotte anmeldelse i Dansk Sportstidende, så man et halvt år senere, da den toårige Cromwell ankom 'godt afpillet og udsultet' i foråret 1891 med dampskibet Norge. Rejsen kunne bestemt også være en strabads. Og helt galt gik det i øvrigt for dampskibet Norge 13 år senere, hvor det forliste med 635 omkomne. Den danske Titanic-ulykke.

Cromwell længe efter at den var kommet sig ovenpå den hårde tur over Atlanten. Som fireårs blev hingsten pengechampion i Lunden i 1893.

Tiden for den største udvandring

Netop i tiåret fra 1880-1890 var den danske udvandring til Amerika på sit højeste, næsten 80.000 mennesker på 10 år, og det var derfor på én gang lukrativt for ejerne og overkommeligt for brugerne at foretage rejsen over Atlanten. Dampskibsselskabet Thingvalla havde direkte afgang fra København hver fjortende dag. I Europa var det kun Irland, Norge og Sverige, der dengang havde flere udvandrere i forhold til befolkningens størrelse.

I træning på Lyngbyvejen

Nå, men Kate S. var ankommet i september 1890 og blev som toårs anmeldt til sæsonens sidste løb på Lyngbyvejen. Det blev dog ikke til start, og i foråret 1891 befandt hoppen sig i bestyrelseskollega I.C.Tvedes stald på Lyngbyvejen. Hun blev en af de første heste, der gik i træning hos den nye træner, den sorte amerikaner Alfred Johnstone, og hun var klar til at debutere ved Lundens åbning.

Selve åbningsdagen og dens løb 24/5 1891 omtales i morgen, men det er ingen hemmelighed, at Kate S. blev en superstar i væddeløbene, mens hun fra 11 års alder i 1899 blev bedækket tre år uden resultat, før hun ejeren opgav at avle på hende.

Lundens jubilæum. For 125 år siden IV:

Amerikanernes tid var begyndt

Kate S. blev champion på penge i 1892 med 7.250 kr. og fik rekord 1:38, den nævnte Cromwell blev champion 1893 med 5.350 kr., mens tyskamerikaneren Dandy var bedst i åbnings sæsonen 1891 med 3.387 kr. Amerikanernes tid var for alvor begyndt, og selv om den i går nævnte russertraver Prizrack blev avlschampion i nogle år til og med 1899, var det efter år 1900 amerikanere på striben.

Ingen franskmænd!

Franske travere? Ikke tale om. Den første danske Traver-Stambog registrerer 198 avlshopper og 56 avlshingste. Ikke en eneste er fransk!

Først 17 år senere kom den franske hoppen Crète á Pierrot til landet fra Normandiet med føllet Ivan le Terrible (v. Tringeur), en fransk mockindlænder, der blev champion 1912 med 15.100 kr. indtjent, og som i 1913 sænkede indlænderrekorden betragteligt til 1:26,1. Men som fransk-afstammet dansk stjerne var og blev Ivan at betragte som en 'enlig svale' i den gamle sport, selv om vi naturligvis fik en række franske importere siden. Måske har jeg glemt noget her.

Fransk-afstammede Ivan le Terrible fotograferet i 1911 med Max Rabenhorst

Bestyrelsen pressede citronen, men måske ikke Kate S

PS. Der skal gøres et par bemærkninger til om Kate S. Tilsyneladende var hun også ligesom Pattrack (nævnt i går) ude på arenaen seks gange den 9/9 1891. Det handlede om, at bestyrelsen for 'at presse citronen' havde et efterårsmeeting bestående af trav 4/9, 6/9, 9/9, 13/9 og 15/9. Med et beskedent materiale krævede det en masse heatløb, og at bestyrelsens heste skulle løbe 'uafbrudt'. Men måske blev de ikke kørt helhertet hver eneste gang.

Den 9/9 startede Kate S. i dagens første heatløb. Men hun var ikke nævnt i referatet, og Berlinereren Duschka vandt såvel første som andet heat til odds 8,05 og 1,75!

Dernæst kom næste heatløb, hvor Kate S. vandt 1. heat til odds 4,35, hvorefter Rasmus Nielsens amerikaner Bell Boy vandt 2.heat til odds 2,82 og Hamborg-hesten Ugar 3. heat til odds 37,96 trods toptillæg!

De tre vindere gik ud i fjerde heat, hvor Kate S. sejrede i odds 2,46. Man kunne forledes til at tro, at Kate S. var sparet lidt i det første heatløb, men det kan naturligvis være forkert.

Lundens jubilæum. For 125 år siden IV:

'Blev holdt tilbage'

Året efter i maj 1892 var der i hvert fald stor utilfredshed med Hr. Silkowitz' kørsel med Kate S., da hoppen i sæsonens første meeting tabte 1. heat i et heatløb til 'staldkammeraten' Bell Boy, der med træner Alfred Johnstone i sulkyen sejrede til odds 53:10, mens Kate S. ifølge anmeldelsen i Dansk Sportstidende blev holdt tilbage og først alt for sent satte et angreb ind.

I andet og tredje heat var rækkefølgen omvendt, og oddset var begge gange 12:10 på Kate S. Publikum må da have fornemmet et eller andet?

De to heste var staldkammerater på den måde, at de begge trænede af Johnstone, men når 'spil på stald' blev indført samme år i 1892, handlede det om samme ejer, og ejerne her, Rasmus Nielsen og Silkowitz, var jo blot bestyrelseskammerater.

I øvrigt var det kun på grund af journalisten fra Dansk Sportstidende, at vi ved, at Silkowitz selv kørte Kate S., og at Johnstone kørte Bell Boy i det famøse væddeløb. I sportens første år var der ikke mange, der interesserede sig for kusken, og selv en avis som Politiken kunne efter år 1900 godt have en derbyreportage med navn på hest og ejer uden at nævne den vindende kusk. I travsportens annaler har man kusken med fra 1894.

Og i dag er kusken jo feteret og i den grad i fokus, nogle gange på bekostning af træneren.

Ejerne var i min ungdom i 60'erne i Lunden anset for et nødvendigt onde i den professionelle sport, men i dag er de jo mere nødvendige end nogen sinde, og onde er de jo sjældent.

Historien er færdigredigeret 8/4 2016.